

“Bij mij is de work/life-balans een stuk meer in evenwicht dan bij mijn vader”

We ontmoeten professor Ludo Melis (prom. 1969) en zijn dochter Isabelle (prom. 2000) op een late donderdagavond in het ouderlijke huis te Heverlee. Een afspraak maken met de pas benoemde coördinator onderwijsbeleid van de K.U.Leuven bleek geen sine cura: professor Melis heeft het immers razend druk met zijn nieuwe uitdaging. Voor Romaneske maakten hij en Isabelle echter graag een avond vrij voor een babbel over het wel en wee van een familie die nauw verbonden is met de Alma Mater.

Professor, om te beginnen wensen we u proficiat met uw benoeming als coördinator onderwijsbeleid van de KUL. Kunt u even toelichten wat die functie precies inhoudt?

Ludo Melis: “Mijn taak houdt in enerzijds het onderwijs en de onderwijskwaliteit te stimuleren en ervoor te zorgen dat onderwijs in het algemeen een belangrijke plaats inneemt. Anderzijds is het belangrijk dat het onderwijsbeleid coherent is en dat het binnen de universiteit naast onderzoek gewaardeerd wordt. Ten derde is een deel van de opdracht discussiëren over onderwijs, zowel intern alsook met andere universiteiten.

Voor Romaanse zal ik wel meer afwezig zijn; het is moeilijk deze taak te combineren met lesgeven en onderzoek doen. Het is echter geen nieuw gegeven voor de faculteit aangezien ik – na professor Debrock – eigenlijk de tweede romanist ben die die functie uitoefent.”

En waar houdt de jonge generatie zich tegenwoordig mee bezig?

Isabelle Melis: “Ik werk sinds vier jaar als assistent Italiaanse literatuur bij professor Musarra. Tegelijk schrijf ik aan mijn doctoraat over de Montale-vertalingen in Frankrijk, dat ik binnen een jaar hoop af te werken. Daarnaast bestaat mijn taak er ook in mee cursussen en publicaties te helpen voorbereiden.”

Waar liggen de wortels van de familie Melis?

Ludo Melis: “De wortels van de familie Melis liggen in Antwerpen. Ik heb er zowel lager als middelbaar onderwijs gevolgd. Ook mijn kandidaturen Romaanse heb ik in Antwerpen afgelegd. Pas vanaf de licenties maakte ik mijn opwachting in Leuven. Ik was waarschijnlijk een eerder brave jongen op school, want ik herinner me niet echt verhalen of straffe stoten die voor publicatie vatbaar zijn. Wel opvallend is dat ik mijn roeping in het onderwijs snel gevonden heb, want ik was als student twee maal betrokken bij de opstart van een opleiding Romaanse filologie. Zowel in Antwerpen tijdens mijn kandidaturen als in Leuven was ik als verantwoordelijke onderwijs van de studenten heel nauw betrokken bij het opstellen van het programma. Vooral in Leuven werden de studenten tegen de toenmalige tijdsgeest in, heel sterk betrokken bij het uitwerken van de Vlaamse romanistiek.”

Isabelle Melis: “Mijn ouders zijn toen ik één jaar oud was definitief van Antwerpen naar Leuven verhuisd. Ik heb hier school gelopen in het Heilig Hart en daarna in de voetsporen van mijn vader Romaanse gevolgd.”

Isabelle, was het moeilijk om als “dochter van” Romaanse te volgen?

Isabelle Melis: “Helemaal niet. In het begin was het natuurlijk wel wat vreemd om mijn vader als lesgever te hebben aan de universiteit, maar ik heb dat nooit onleuk gevonden of er

slechte reacties op gekregen. 's Avonds kon ik natuurlijk ook zijn hulp inroepen als er mij nog zaken onduidelijk waren. Toen ik afgestudeerd ben in 2000 wist ik eigenlijk niet zo goed wat ik wou worden. Ik ben toen eerst een jaar naar Italië geweest, waarna ik solliciteerde voor een project bij professor D'Hulst in Kortrijk. Ik heb uiteindelijk een jaar op de KULAK gewerkt. Toen hier in Leuven een plaats vrijkwam, heb ik opnieuw gesolliciteerd en zo kon ik starten met mijn doctoraat bij Italiaanse literatuur. Eigenlijk was het niet zo dat ik absoluut aan de unief wou blijven om in de voetsporen van mijn vader te treden. Mijn huidige job is dan ook tamelijk toevallig tot stand gekomen. Moest de mogelijkheid zich niet voorgedaan hebben, had ik gewoon iets anders gedaan."

In principe zal je doctoraat volgend jaar af zijn? Wat komt erna?

Isabelle Melis: "Dat is een open vraag met vele mogelijke antwoorden. Ik weet het dus nog niet en ben er ook nog niet echt mee bezig. Het zou natuurlijk wel fijn zijn om nog een jaar te kunnen blijven op de faculteit of misschien ga ik wel terug naar Italië. De tijd zal raad brengen."

Ludo Melis: "Een academische carrière is moeilijk te plannen. De functies die ik bekleed heb en bekleed, zijn dingen die je overkomen. Indien ik geen decaan was geworden en daarna coördinator onderwijsbeleid, zou ik met veel plezier mijn job gewoon verder gezet hebben: onderzoek doen, lesgeven en de studenten opvolgen. Lesgeven mis ik op dit ogenblik wel."

Hoe zit het met de work/life-balans van de familie Melis? Lukt het om een goed evenwicht te bewaren?

Ludo Melis: "Voor het ogenblik heb ik het bijzonder druk. Decaan van de faculteit Letteren was al een drukke functie, maar niet zo druk als mijn nieuwe uitdaging als onderwijscoördinator. Je inwerken in een nieuwe functie vergt immers heel wat tijd. Op dit ogenblik werk ik van 's morgens vroeg tot rond ongeveer zes uur op het rectoraat. Na het avondeten zit ik hier thuis aan mijn bureau tot een uur of tien. Voorlopig zal ik dit helse ritme nog even aanhouden, maar wanneer ik ingewerkt ben in mijn functie, zou de balans weer wat meer in evenwicht moeten raken. Voor ik het zo druk had, ging ik af en toe eens naar een concert met mijn echtgenote. Nu, we besteden natuurlijk ook veel tijd aan het gezin, dus veel uitgaan is er niet echt bij."

Isabelle Melis: "Bij mij is de balans toch wel een stuk meer in evenwicht dan bij mijn vader. Ik doe heel graag wat ik doe en ik wil dit ook goed doen, maar het blijft wel werk. Ik probeer mijn weekends bijgevolg zo veel mogelijk vrij te houden en ervoor te zorgen dat mijn werk mijn leven niet gaat overheersen. In mijn vrije tijd doe ik buikdansen, ik teken graag en ik ga vaak naar Italië om mensen op te zoeken."

Wat zijn de reacties op het bamasysteem? Zijn er veel nieuwe talencombinaties?

Isabelle Melis: De groep studenten die Italiaans kiezen en die ik dus ken, is geen grote groep. Van hen krijg ik bijna uitsluitend positieve reacties."

Ludo Melis: "Voor een definitief verdict over het bamasysteem is het nog te vroeg. Er zijn natuurlijk wel nog wat kinderziektes, maar over het algemeen gaat het de goede richting uit. Het valt nog af te wachten wat er zal gebeuren na de bachelor's. Zullen de meeste studenten opteren om ook de master te gaan volgen, of houden ze het bij het bachelordiploma? Een andere bedenking die ik me soms maak is dat 2+2 niet gelijk is aan 3+1. We hebben met andere woorden het vroegere systeem van twee jaar kandidaturen en twee jaar licenties

proberen te vertalen naar een bachelor van drie jaar en een bijkomende master van één jaar, maar dat is niet evident.”

In principe zijn nu “alle” talencombinaties mogelijk, maar uiteindelijk staan Romaanse of Germaanse ook voor een soort cultuur. Gaat dat aspect niet wat verloren met het bamasysteem?

Isabelle Melis: “Dat denk ik niet. Het is immers zo dat binnen Europa verschillende culturen ook heel nauw met elkaar verbonden zijn. Om een voorbeeld te geven: Italiaans en Duits zijn op het eerste gezicht niet echt talen die met elkaar verbonden zijn, maar er is cultureel een heel intense wisselwerking geweest. De studenten die dus de talencombinatie Duits-Italiaans volgen, kunnen zich daar zeker mee verrijken. Hetzelfde geldt trouwens voor Frans-Engels, waar ook heel veel culturele interactie geweest is.”

Professor, wat zijn voor u de uitdagingen voor het onderwijsluik van de Alma Mater?

Ludo Melis: “De polariteit tussen professionele en academische bachelors en de overgang tussen bachelor en master is zeker een uitdaging. Daarnaast wint de internationalisering van het onderwijs aan belang: ik denk dat we niet anders zullen kunnen dan ons onderwijs afstemmen op die nieuwe openheid. Verder zullen we ook heel wat aandacht moeten besteden aan alles wat met diversiteit te maken heeft. Dat geldt zeker met betrekking tot het zich open stellen voor allochtone studenten, onder meer door het creëren van een open cultuur en door het organiseren van schakelprogramma's.

Jullie hebben allebei al heel wat generaties romanisten zien voorbijkomen. Hoe zijn de studenten geëvolueerd?

Isabelle Melis: “Toen ik studeerde, waren internettoepassingen à la Toledo nog niet zo aanwezig. Ik heb zelf pas mijn eerste werkje op pc geschreven toen ik in de tweede kandidatuur zat. In zes jaar tijd is er dus veel veranderd. Van een mentaliteitswijziging heb ik echter niet veel gemerkt.”

Ludo Melis: “Volgens mij gaat de evolutie vooral in golven: ik merk dat vandaag studenten opnieuw een stuk formeler geworden zijn. Toen ik begon als docent was de stijl losser. Of misschien word ik gewoon wat ouder ...”

Stijn Vanbiervliet

Ludo Melis (prom. 1969) en zijn dochter Isabelle (prom. 2000),
twee generaties romanisten uit éénzelfde familie.